

Titel: VIII.

Citation: "VIII.", i *Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind II. Spalte 1477-3968.*
Onlineudgave fra Lovforarbejder: <https://tekster.kb.dk/catalog/jura-texts-g02-shoot-d1e306398/facsimile.pdf> (tilgået 22. juli 2024)

Anvendt udgave: Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind II. Spalte 1477-3968

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

ikke alene dreier sig om, hvad der efter en nøie Beregning medgaaer til Dødsbetalt paa det Øst, hvor Rigsdagen er samlet, men tillige om et Gesjen til, at Udværet, der møder paa Rigsdagen, maa kunne indtænde i sit Sted for at varetage hans personlige Beskyttelse hjemme. Udværet har jo en saadan Beskyttelse, hvad enten den er privat eller offentlig. Det kan ikke være Tale om de Klæpper og malige Tab, der kunne opstå ved at være staaende fra Hjemmet; thi det er naturligt, at disse ikke vilde kunne kompenseres ved Diarierne; men Gesjen til de Udgifter, der høres, eller det positive Offer, der bringes ved at indtænde i sin personlige Beskyttelse i Hjemmet, har jeg dog troet ikke burde oversees. Hvad nu den Diaristab angaaer, som er foreslaaet, saa tror jeg ikke, at der er nogen vilig Grund til at nedlatte den. Det er mig ikke vittetligt, at der er noget andet Vand, hvor Diarierne ere ringere. I Nordamerika, for at begynde med det første, ere saaledes Diarierne 16 Rbd.; i Frankrig vare de tidligere circa 9 Rbd., men ere nu forandrede til en saelig Sum af over 1000 Rbd. for Udværet, og i det Vand, der ligger os nærmest, og nærmest passer paa vort Forhold, nemlig Norge, ere Stortingetsdiarierne 6 Rbd. Jeg tror ogsaa, at den Erfundelse her staar fast, at man ikke bør være for nøleferende ved Beregningen af Diarierne, og at man, om der ogsaa skulde findes noget i Beregningen, hellere bør lægge Noget til, hvorved Diarierne maalet for Enkelte kunne blive for høje, end ved at nedlatte dem afstraffe Mand i mindre gunstige Vilkaar fra at stille sig, saa at man ikke sket et saa ubestemt og frit Valg mellem Kandidater, som ellers kunde være at ønske. Kandidater man nemlig Diarierne til en saa lav Sum, at vedkommende Rigsdagsmand maae dringe et særligt Offer ved at varetage denne deres offentlige Stilling, vil dette nødvendigvis have til Følge, at Valget kun kan medtages af den mere formuende eller af Embedsmænd, hvem Regjeringen endog derved er istand til særlig at begunstige til Valgkandidaturen fremfor Andre. Det er mig saaledes beklædt, at der allerede i nærværende Rigsdagsforsamling et Embedsmænd, hvis Forretninger blive beskrevet under deres Forvarelses af det Offentlige uden Udgift for dem. Det er endnu maaske mere tilfældigt, men Regjeringen har det dog i sin Magt, naar Diarierne ere lave, at sætte de Embedsmænd, der ikke ere i særlig begunstige Stilling, ved et saadant indirekte Tilslag til deres Diarier istand til at møde fremfor dem, der ikke ere i nogen Embedsstilling. Jeg tror derfor, at der er meget Beuanselig ved at forandre Noget i den Forordningsbest, som i nærværende Rigsdagsforsamling har gjort sig gjældende om en vilig Størelse af Diarierne i Almindelighed.

J. C. Drewsen: Den Gang, denne Sag forrige Gang var paa Bane, gjorde jeg det Forslag, at Diarierne skulde, som Regjeringen havde foreslaaet, være 2 Rbd. Mit Forslag fandt ikke Bifald, men jeg kan imidlertid ikke overbede mig om, at jeg den Gang gjorde et Forslag, som ikke var meget vel grundet ved hvad jeg dengang ansete, naar jeg nemlig antog, at en Rigsdagsmand skulde honoreres for sit Arbejde, men at han ikke skulde luccere derved. Jeg skal ikke opholde den ærede Forsamling med at gjentage de Grunde, som jeg den Gang anførte; jeg skal kun minde den om, at jeg da bevisste, hvad der endnu staaer uimodgjælt, at en Rigsdagsmand her i Kjøbenhavn kan have Vogt og Kost i et af vore bedste Hoteller for 8 Rl. om Dagen, og at selvsagt 2 Rbd. er meget passende Diarier. Jeg er saameget mere tvungen af min Høielse til at gjentage mit forsvarede Forslag, som allerede Noget af det, jeg den Gang forudsaa, er indtruffen. Det, at Stænderne sørgede for ved deres Diarier, har gjort et bestemt ubehageligt Indtryk paa det offentlige Ganske beklædt i Kjøbenhavn, og man sagde: I have ikke at ondrage paa Besparelser i enhver Henseende, og det er ogsaa Østets Pligt, men I skulle begynde med Østet selv, I burde have vist Østet Tro af Østet Gjæring. Ja, at denne Misforstaaelse med Stænderne ikke

har indbragt sig ene til Kjøbenhavn, have de Petitioner ogsaa godt gjort, der ere indkomne i den Retning, og hvori man opfordrede Stænderne til at møde med 2 Rbd. eller i det Hele med 3 Rbd., og i en af disse Petitioner er man gaaen saa vidt, at man har gjort Stænderne det Prædicium østet. Nu har rigtigst den ærede 2de senevalgte Rigsdagsmand (Lisbjerg) sagt, at naar Rigsdagsforsamlingen igjen kommer sammen, saa ved man, at det er kun 2 Rbd., og at Diarierne altsaa kun vilde komme til at udgjøre 240 Rbd.; men dertil maa jeg dog bemærke, at Rigsdagsforsamlingen kan en anden Gang ligesaa godt som denne blive længere sammen end 2 Maanedre. Denne Gang have vi sidet her i 7 Maanedre, og naar jeg saa betænker, til hvilken Sum Omkostningerne ved Stænderne ere opgjorte — jeg taler ikke om den udenfor Salen, men Stænderdiarierne, der ere løbne op til 140,000 Rbd. —, da er det vist en Sum, der er værd at tage i Betragtning, om de østere skulle blive saa høje, som de have været denne Gang. Forretten overlader jeg Andre yderligere at udtale, hvad der i denne Anledning kan siges, saafremt der er Noget af min Mening, men jeg stemmer mod ethvert Forslag, som forholder Diarierne over 2 Rbd.

Notis: Naar man har kaldt Stænderne østet, saa lader det sig ikke negte, at dette Prædicium meget godt har fundet tillagelse den, forsaavidt de have consumeret megen Tid uden at frembringe egentlige Resultater, og de saaledes have østet baade med Tid og Penges. Naar den ærede sidste Taler ligesom tidligere, saaledes ogsaa i Aften, har gjort sine Bemærkninger om Diarierne saaledes paa en Maaned, der er af Høielserne, vil jeg kun bemærke, at saadant Hotel, efter hvad der almindelig siges, strax drevet truedes med en stor Tilstrømning af Besøgere til den ansete lave Tare, men at de alle sammen til alernaadigt Afslag (Munterhed).

Justitsministeren: Da Forhandlingen er saa langt fremrykket i Aften, og jeg antager, at Ministeriet ved den endelige Behandling vil faae Leilighed til at udtale sig om dette Punkt, skal jeg ikke opholde Forsamlingen, men strax udtale, at Regjeringen anser det rettest, at det har sit Forholdende ved det Forslag, som blev gjort i det foretagne Udsat. Jeg skal kun i Anledning af enkelte Indringer tilføje nogle Bemærkninger. Det er blevet anført, at det i Democratiets Interesse maatte anføres for vigtigt, at Diarierne ikke vare for lave, og at det kun var i Rigmændenes og Embedsmændenes Interesse, at de blev ansatte lave. Det kan ikke negtes, at Anstørelsen af Diarierne har en vis politisk Side med Hensyn til Valgernes Udfald. Det kan ikke negtes, at en Valgbarhedsbetænkning kompenserer det, man tilføjer ved Diarierne. Naar man altsaa har antaget en Valgbarhedsbetænkning for at være en yffere Waade at spaae det Niemed, man oprindelig har tilsiget ved Diarierne, tror jeg ikke, man kan vente, at Regjeringen skulde tiltræde den Ansættelse, der er yttret, at man har forlæst Diarierne og er gaaen over til en Valgbarhedsbetænkning, fordi man ikke vilde lægge en saa høje Stak paa Hæderensfærligheden som den, der vilde blive paalagt ved Diarierne, og da Regjeringen havde fremstillet sit Ansøg om, at Valgbarhedsbetænkningen skulde sættes noget høiere end det Beløb, som af den høiærede Forsamling ved Forhandlingen af Grundloven er blevet vedtaget, saa kan jeg vel ogsaa dertil antage, at Forsamlingen maa drøge den Stilling, at Ministeriet ikke kan være tilbøjeligt til, at Diarierne skulle forhøjes over det Beløb, som i sin Tid er blevet foreslaaet. Naar man mener, at dette Beløb er upassende lavt, saa skal jeg dog tilføje at bemærke, at Beregningen vel kan ske efter den Udgift, som de vedkommende Rigsdagsmænd kunne forudsætte at have ved deres Ophold her i Staden, og ikke at det skal være en fuldstændig Erstatning for det Tab, de lide ved at være fraværende hjemme fra deres daglige Gjæring, thi det sidste Tab er saa forholdsvis, for Enkelte meget stort, for Andre meget lidt, at det ikke kan komme i Betragtning.

(Kontinueres.)